

Projekat

**Ka efikasnim mehanizmima javnih nabavki u državama
(potencijalnim) kandidatima za članstvo u EU**

(Grant Number 2012/306161)

Statistički pokazatelji javnih nabavki u BiH

Sumarno

Ukupna vrijednost zaključenih ugovora, za period 01.01.-31.12. 2012. godine u Bosni i Hercegovini, je 3.560.468.418,94 KM, što predstavlja povećanje 13,80 % u odnosu na 2011. godinu, kada je ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila 3.128.833.371,96 KM, odnosno predstavlja povećanje od 2,61% u odnosu na 2010. godinu, kada je ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila 3.469.981.667,61 KM.

Kada posmatramo podatke o javnim nabavkama za 2011. i 2012. godinu, vidljivo je da se one kreću na novou od 12-13 procenata bruto društvenog proizvoda (BDP) Bosne i Hercegovine, odnosno u rasponu od 32 do 35 procenata ukupnih vladinih izdataka.

Iako je procjena da u BiH ima više od 2000 ugovornih organa, krajem 2012. godine su registrovana samo 1352 ugovorna organa u okviru web informacionog sistema za izvještavanje o provedenim postupcima (WisPPA). Još uvijek ostaje neregistrovan veliki broj subjekata koji podliježu primjeni Zakona o javnim nabavkama, ali se procjenjuje da je vrijednost njihovih nabavki relativno mala.

Učešće nabavke roba tokom 2012. godine iznosi 1.655.061.253,95 KM odnosno 46,48 % u ukupnoj vrijednosti zaključenih ugovora postupcima. Istovremeno, učešće nabavke usluga iznosi 578.377.546,32 KM odnosno 16,24 % u ukupnoj vrijednosti zaključenih ugovora. Učešće nabavke radova iznosi 1.327.029.618,67 KM odnosno 37,27 % u ukupnoj vrijednosti zaključenih ugovora.

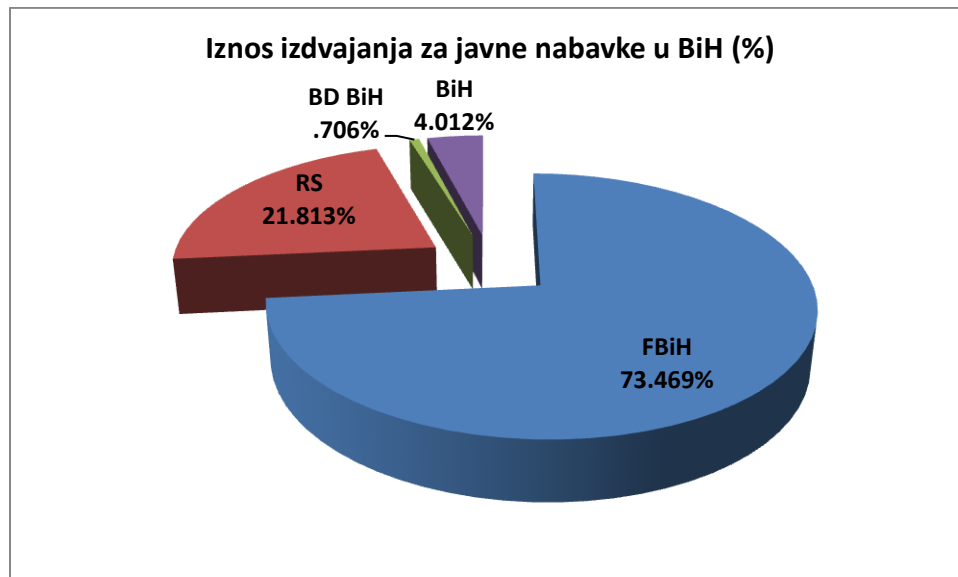
Tabela – osnovni statistički pokazatelji javnih nabavki u BiH

	2011	2012
Ukupna vrijednost javnih nabavki	3.128.833.371,96 KM	3.560.468.418,94 KM
Vrijednost javnih nabavki u odnosu na BDP (u %)	12,38	12,95
Ukupan broj registrovanih ugovornih organa	919	1352
Broj žalbi drugostepenom organu na provedene postupke javnih nabavki	1760	2165
Otvoreni postupci (% od ukupno provedenih)	37,38	37,13
Pregovarački postupci (% od ukupno provedenih)	49,53	49,00
Ukupna vrijednost 20 dodijeljenih ugovora sa najvećim vrijednostima (% od ukupno provedenih)	-	39,86
Robe (% od ukupne vrijednosti)	-	46,48
Radovi (% od ukupne vrijednosti)	-	16,24
Radovi (% od ukupne vrijednosti)	-	37,27

Posmatrajući izdatke za javne nabavke, najveći iznos za javne nabavke je izdvojen na području Federacija BiH – 2.615.843.921,73 KM. Istovremeno, ovaj iznos u Republici Srpskoj je iznosio 776.638.387,03 KM a u Brčko Distriktu 25.143.372,86. Iznos za javne nabavke na državnom nivou je iznosio 142.842.737.51

KM. Podaci o izdvajanjima za javne nabavke na entitetetskom nivou, te kantonima, jedinicama lokalne samouprave i javnim institucijama i preduzećima u BiH nisu dostupni.

Grafikon – Izvaganja za javne nabavke po području

U periodu od 01.01.2012.godine pa do 31.12.2012. godine, Kancelarija za razmatranje žalbi je zaprimila ukupno 2.165 žalbi. U 2012.godini riješeno je ukupno 2.133 žalbe izjavljene na osnovu Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine ili preko 98% u odnosu na ukupan broj zaprimljenih žalbi u istom periodu. Treba napomenuti da je prihvaćeno 1155 žalbi, odnosno oko 54% od ukupnog broja žalbi koje su rješavane tokom 2011. godine. Protiv odluka Kancelarije za razmatranje žalbi u 73 predmeta pred Sudom Bosne i Hercegovine pokrenut je upravni spor tokom 2012.godine, što znači da je upravni spor pokrenut u 3,4 % predmeta.

Primjenom člana 52. stav (7) Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, Kancelarija za razmatranje žalbi je tokom 2012.godine izrekla jednu novčanu kaznu u ukupnom iznosu od 500,00 KM. Takođe, primjenom istog člana Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine kod nadležnog suda u prekršajnom postupku pokrenutom od strane Kancelarije za razmatranje žalbi, ugovorni organ, kao i odgovorna osoba u tom ugovornom organu, proglašeni su krivim za prekršaj, uz izricanje uslovne osude - novčane kazne ugovornom organu u iznosu od 2.000,00 KM i novčane kazne odgovornoj osobi u ugovornom organu u iznosu od 300,00 KM, s tim da se ista neće izvršiti ako okrivljeni u roku od 6 mjeseci ne počine novi prekršaj. Kada govorimo o krivičnoj odgovornosti, u šest predmeta Kancelarija za razmatranje žalbi je protiv šest ugovornih organa podnijela krivičnu prijavu odnosno izvještaj o počinjenom krivičnom djelu nadležnim tužilaštvima o osnovama sumnje o počinjenim krivičnom djelu u oblasti javnih nabavki u ukupnom iznosu od 4.748.467,35 KM.

U periodu od 01.01.2011.godine pa do 31.12.2011. godine, Kancelarija za razmatranje žalbi je zaprimila ukupno 1760 žalbi. Istovremeno, u navedenom periodu riješeno je ukupno 1.726 žalbi podnesenih na

osnovu Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine ili preko 98% u odnosu na broj zaprimljenih žalbi u istom periodu. Treba napomenuti da je prihvaćeno 1037 žalbi, odnosno oko 60% od ukupnog broja žalbi koje su rješavane tokom 2011. godine. Istovremeno, protiv odluka Kancelarije za razmatranje žalbi u 100 predmeta pred Sudom Bosne i Hercegovine pokrenut je upravni spor, što znači da je upravni spor pokrenut u 5,6 % predmeta. Izuzetno zabrinjava činjenica da gotovo 80% donesenih rješenja o opravdanosti žalbi ponuđača završi okončavanjem postupka ne u njihovu korist, već na razne načine, a najčešće neregularnim poništavanjem javnih nabavki od strane ugovornih organa.

Primjenom člana 52. stav (7) Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, Kancelarija za razmatranje žalbi je izrekla jednu novčanu kaznu u ukupnom iznosu od 4.000,00 KM. Takođe, primjenom istog člana Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine kod nadležnog suda pokrenut je prekršajni postupak od strane Kancelarije za razmatranje protiv dva ugovorna organa, kao i protiv odgovornih osoba u tim ugovornim organima. Kada govorimo o krivičnoj odgovornosti, Kancelarija za razmatranje žalbi je u 13 predmeta protiv 12 ugovornih organa podnijela krivičnu prijavu odnosno izvještaj o počinjenom krivičnom djelu nadležnim tužilaštvima sa osnovama sumnje o počinjenim krivičnom djelu u oblasti javnih nabavki u ukupnom iznosu od 21.405.894,00 KM.

Vrijednost zaključenih ugovora putem otvorenog postupka tokom 2012. godine iznosila je 1.321.882.884,64 KM, odnosno 37,13 % od svih ugovora. Vrijednost zaključenih ugovora putem pregovaračkog postupka tokom 2012. godine iznosila je 1.744.479.037,31 KM odnosno 49,00 % od svih ugovora. To ukazuje da je stanje u 2012. godini bilo skoro nepromijenjeno u odnosu na stanje iz 2011. godine kada je vrijednost zaključenih ugovora putem otvorenog postupka iznosila 37,38 % od svih ugovora, dok je vrijednost zaključenih ugovora putem pregovaračkog postupka bila 49,53 % od svih ugovora.

Da je došlo do pogoršanja stanja sa stanovišta transparentnosti i odgovornosti provođenja procedura u sistemu javnih nabavki u BiH ukazuje podatak da je 2008. godine, od 20 najvećih potpisanih ugovora, 19 provedeno otvorenim postupkom, dok je 2012. godine čak 16 najvećih sklopljenih ugovora bio rezultat provedenih pregovaračkih postupaka bez javne objave.